

Pavel Macek
DŘEVORYTY
• 11. 1. – 18. 2. 2019 •

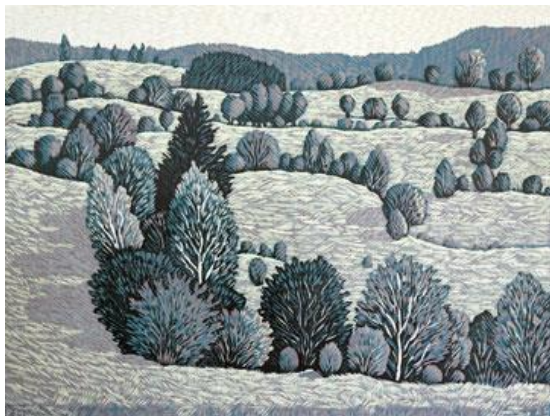

Narodil jsem se, je tomu již dávno ve Starém Městě v Praze. Do školy jsem chodil, ale hlavně jsem běhal po ulicích v průjezdech a dvorech, jezdil na kole, hrál hokej a fotbal. Vyučil jsem se truhlářem, ale většinou jsem dělal něco jiného. Později jsem se pak oženil a odstěhoval do Francie do Limuzínska, kde jsem žil nějakých 40 let, a teď se pomalu stěhuji na Smíchov.

Dřevoryty, za které jsem získal v roce 1986 v Paříži cenu Jean Chiese, dělám již asi 40 let a je tomu již přes 10 let, co vyrábím i hybohledy a kuklostroje. To to letí!

Co jsou dřevoryty, asi víte; ryje se do dřeva či různých dřevotřísek a následně se z vyrytých desek, z matric, tiskne na papír. Mé dřevoryty jsou barevné a všechny barvy tisknu z jedné matrice, kterou mezi každou barvou odrývám. Tomu se říká technika „ztraceného dřeva“. Většinou mám tu barvu až za ušima. To vše jsem se naučil sám doma v podkroví, tomu se zase říká samouk. Vysvětlit co jsou to hybohledy bude složitější. Výraz „hybohled“ a „kuklostroj“ nenajdete v žádném slovníku. Jedná se o skříňky, kam lze kukátkem nahlédnout a přitom mechanismus, který je uvnitř, rozhýbat k tomu určenou klíčkou. Je tam plno táhel, převodů, kladek, provázků a jiných hýbadel. Scénky uvnitř jsou rozmanité, tak jako sám život. Najdete tam jak Návštěvu v pekle, tak Sluj velkých ještěrů, Svatební procesí, Nebe i Hřbitov, či Guernicu od Picassa. Jsou tam i Pobíhající úředníci, Podmořská krajina a plno dalších scének. Musím zkrátka ve dne stále něco vyrábět rukama; rýt, řezat, brousit či malovat a k tomu mě to i baví.

A v noci zase přemýšlím jak to udělat, aby ten veškerý mechanismus tam uvnitř hybohedů fungoval. No a jsem rád, když se někdo zasměje, usměje, či zamyslí po tom, co se na to podíval.

Limuzínská krajina

Malá cesta v Limuzínsku

A jestli toho chcete vědět víc, tak se můžete podívat na mé stránky a tam bude něco o mých proběhlých, i budoucích výstavách a je tam i plno různých fotografií:

www.pavelmacek.wixsite.com/pavelmacek

Volný jako vítr

Zlaté tele

Samostatné výstavy za posledních 10 let

Guéret, fr (Chapelle de la Providence) 2007

Rodez, fr (galerie La menuiserie) 2008

Prague, cz (Institut français de Prague) 2008

Limoges, fr (galerie 39A) 2009, 2011

Elne, fr (galerie L'IF) 2009, 2012, 2015

Gordes, fr (galerie St. Eutrope) 2010

Praha cz (Nová scéna/Národní divadlo) 2011

* Paris, fr (Centre Culturel Tchèque) 2011

Evian, fr (Château de Fontbonne) 2011

Banon, fr (Eglise Haute) 2012

Munich, de, 2012

Couzeix, fr (Centre culturel) 2013

Gordes, fr (Chapelle des Pénitents) 2013

* Silkeborg, dk (Art centre) 2013

Limoges, fr (Galerie 5) 2013

Limoges, (Grange ? calches) 2014

Sarajevo, bh (Galerii Novy Hram) 2014

Ljubljana, so (Festival loutkového divadla) 2014

Belgrades, se (Café-galerie Sraro Mesto) 2012

Praha, cz (kavárna Mlynska) 2015

Savennes, fr (La maison du Tailleu) 2015

Ussel, fr (Museum města Ussel) 2015

* Kostelec nad Orlicí, cz (zámek Kinský) 2016

Boskovice, cz (Galerie Otakara Kubína) 2016

Limoges (Galerie 5) 2016

Limoges (Grange é calches) 2016

Praha, cz (Portheimka, galerie D) 2017

Odry, cz (celostátní přehlídka církevních škol) 2017

* Litomyšl, cz (Městské museum) 2017

* Roztoky u Prahy, cz (zámek Roztoky) 2017

* Jičín, cz (zámecká jízdárna) 2018

* Písek, cz (galerie Sladovna) 2018

Praha, cz (Jatka 78) 2018

Rodez, fr (Galerie La Menuiserie) 2018

Valdštejnská Lodžie, cz (café Loggie) 2018

Drážďany, de (Societaestheater) 2018

Praha, cz (knihovna FK UAV) Husova 6

* *Výstavy s přáteli kolem Matěje Formana*

Maják Ryuge Kunde (Dánsko)

Lukomír (Bosna)

Pavel Macek - Dřevoryty

Dřevoryt je přesná a pracná technika, vyžadující vysokou řemeslnou zručnost. Nepřipouští chyby, takže je totiž nejde napravit. Dřevoryty vytvářel v Čechách z neznámějších autorů **Josef Váchal**, mistr nad mistry. Ale dřevoryty doprovázel ve čtyřicátých letech rovněž Vojmír Vokolek ediční řadu pardubického nakladatelství **Lis tři bratří**.

V současnosti je však tak pracná technika jakou dřevoryt je spíše vzácností. Doba je rychlá, obrazy se střídají jako klipy a nedávají příliš prostoru důkladnosti, řemeslného a uměleckého zpracování. Často spíš vidáme už jenom koncepty, mnohdy ještě výtvarně i myšlenkově odfušované.

Pavel Macek se ale viditelně nenechává rychlostí této doby nijak znervoznit. Techniku dřevorytu ovládá bravurně, trpělivě zpracovává každý svůj nápad a dokáže dřevu vtisknout obrazy své duše. Ostatně i dřevo má duši a je jen na autorovi, aby se s ní spřátelil.

Aby si Pavel práci ještě více zkomplikoval, dělá dřevoryty barevné. Na každou barvu potřebuje tedy jednu dřevěnou matici. Většinou však používá stejné dřevo, které ale musí pro každou barvu znovu odrýt podle předem promyšleného plánu. Vytváří tak neobyčejně půvabné obrazy, se zvláštní hloubkou, která nepostrádá duchovní přesah.

Jednou částí výstavy jsou krajiny. Naleznete tu několik Limuzínských krajin z Francie, kde Pavel dlouhou dobu žil, ale jsou tu i krajiny z **Rumunského Banátu, Bosny, Dánska nebo Laponska**. Každá vyznačuje svou osobitou atmosférou. Pobřežní krajina Dánska s majákem působí přes svou harmonii dramaticky vlnou v popředí a nakloněným majákem evokujícím bouři. Dřevoryt **Na farmě v New Hampshire** vyvolá vzpomínky na malby amerického malíře Andrew Wyetha se sytou žlutí obilí. Dřevoryt z Laponska je pro nás neznámou krajinou, nepodobnou ničemu co známe.

Nezeptal jsem se Pavla, zda si dělá na svých cestách skici, ale viditelně má dokonalou paměť na barvy a atmosféru krajiny a dokáže je ve svých dřevorytech znovu oživit. Náměty figurálních dřevorytů se obracejí k všedním situacím a rozpoložení postav. Je v nich ale obsažena poezie i nadčasovost.

Jan Adamec